GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 35.

WE SRZODĘ DNIA 1. MAIA 1799

Z Wiednia d. 24. Kwietnia.

O wzięciu miasta Schafhausen nadesłał Arcy Xżę Karol następuiące szczegóły: Gdy nieprzyiaciel trzymał ieszcze zawsze na prawem brzegu Renu miasto Schafhausen, iako też przedmieście Konstancyi Petershausen osadzone, zapewne w celu zgromadzenia, a istotniey w Schafhausen znaczney liczby woyska, dla uderzenia z korzyścią na stoiące w tamtych okolicach korpus F. M. L. hrabiego Nauendorf, rozkazał Arcy Xżę Jmć wyprzyć z tych mieysc nieprzyiaciela i one naszym woyskiem osadzić. Stosownie do tego rozkazu, wysłał F. M. L. Nauendorf, F. M. L. hrabiego Baillet z znaczną liczbą letkiey piechoty i iazdy, wspartey 4 liniowemi batalionami i artylleryą rezerwy d. 13 przeciw Schafhausen. F. M. L. Baillet postąpił przeciw temu miastu wezwał nieprzyiaciela, aby w pół godziny to miasto opuścił i cofnął się na lewy brzeg Renu. Kommendant Francuzki usiłował przez negocyacye pozyskać dosyć czasu, dla ściągnienia do siebie posiłkow; lecz hrabia Baillet pomiarkowawszy zamiar nieprzyiaciela rozkazał z dobrze usypanych swych batteryy przeciw mostowi i bramie miasta ognia dawać, a wkrotce i w samym mieście nieprzyiaciela attakować, którego po dosyć długim i mocnym odporze na lewy brzeg Renu wyparł; nieprzyiaciel iak się iuż doniosło, cofaiąc się zapalił tam będący most. W tey okazyi utracił nieprzyiaciel kilka set ludzi w zabitych, rannych i zabranych; ostatnich wynosi liczba do 100 głow. Z artylleryi zdobyliśmy 17 armat i wiele broni. Z naszey strony nie straciliśmy iak około 20 ludzi.

F. M. L. Baillet wspomina o nader chwalebnym postępku iednego żołnierza od regimentu Lascy w tey okazyi, który z swey ochoty przepłynął pod okryciem naszych armat Ren, odciął tam stoiące dwa statki, przybył z niemi na powrot na śrzodek Renu, lecz bałwany wody uniosły go na palący się most, i one zapaliły. Żołnierz ten musiał się znowu na wodę

rzucić dla przypłynienia na nasz brzeg. Przykład iego zachęcił innego żołnierza; obydwa rzucili się na nowo na Ren i przyprowadzili kilka statkow. Za niemi poszło 17 czy 18 ludzi od Lascego i więcey ieszcze opanowali statkow. Arcy Xżę Karol w nadgrodę i dla zachęcenia do tak gorliwego czynu, przyozdobił pierwszego złotym, drugiego srebrnym medalem.

D. 14 rowno z świtem attakował jenerał major Piaczek przedmieście Petershausen, wyparł z tamtąd mężnie nieprzyiaciela, i na tamtę stronę Renu zwiedziony most rozstrzelał.

Od wysłaney kommendy przez Pforzheim i Bruchsal ku Filipsburgowi, nadeszła tego samego dnia wiadomość, że kommunikacyą z tą fortecą przywrociła, i patrole ku Manheimowi wysłała. — Kommendant Filipsburga F. M. L. Rheingraf Salm donosi wraz, że będący tam słaby oddział dragonii Bamberskiey, w czasie swego patrolowania na Waghäusel 4 Francuzkich strzelcow z ich końmi w niewolą zabrał. Wspomniony kommendant chwali sprawowanie się tego oddziału, iako też całego garnizonu w czasie blokowania tey fortecy.

Z Paryża d. 12. Kwietnia.

Redaktor mieści w sobie o naszey armii Donaiu co następuie:

"D. 2 kwietnia wysłał nieprzyiaciel przeciw przodkowi naszey diwizyi patrole, dla uważania naszych stanowisk. Kommenderuiacy jenerał wniosł ztąd, że nieprzyiaciel zamyśla nas następnego dnia attakować; ostrzegł tedy naszych jenerałow, aby się na ostrożności mieli i na każde zdarzenie w gotowości byli." Daley wyraża: "Jenerał Jourdan nabawiszy się choroby przymuszony został d. 3 kwietnia odiechać do Strasburga, w tym właśnie dniu, kiedy miał attak nieprzyiaciela nastąpić. Wspomniony jenerał prosił w przod o pozwolenie udania się do Paryża, i proponował do kommenderowania armią w czasie iego nieprzytomności jenerała St. Cyr lub Ferino. Dyrektoryat wykonawczy mianował jenerała Massenę tymczasowym kommendantem armii; lecz nim rozkaz dyrektoryatu nadszedł, oddał Jourdan jenerałowi Ernouf kommendę, który za attakiem forpocztow kazał się armii za Ren cofnąć."

„W tuteyszych dziennikach (mowi ieszcze Redaktor) rozpuszczono, iż jenerał Lefebure do opactwa zaprowadzony został, a za kilka momentow i jenerał adiutant Bonamy. Jeden tylko jenerał tego imienia się znayduie, a on aż nadto się Oyczyznie zasłużył, za którą ieszcze w ostatniey bitwie przy Osterach krew swoią przelewał, nie żeby miał by z przeciw niemu takowy śrzodek użyty. Został prawda niciaki Lefebure do opactwa przyprowadzony, ale to iest prosty artyllerysta. Jenerał Lefebure dostał owszem od dyrektoryatu na znak iego przychylności i ukontentowania zbroię żołnierską."

Jenerał Jourdan przybył iuż do Paryża. — D. 3 t. m. wydał jenerał Massena do Szwaycarow odezwę, w którey się żali przeciw nastawaniu niektorych wiarołomnych ludzi lub fanatykow przeciw Francuzkim żołnierzom, kiedy ich poiedyncze nastrafią, tudzież przeciw insurekcyynym poruszeniom w niektorych okolicach Szwaycaryi. Włożył na urzędy odpowiedzialność za wszystkie zdrożności, i grozi wytępieniem insurgentow ogniem i mieczem.

Słychać, iż jenerał Joubert przybył już do Strasburga, dla objęcia kommendy nad armią Dunaiu. Mowią także, iż Moreau odbierze w Szwaycaryi kommendę. — Obywatel Borth. jenerał adiutant Massen, pisze z St. Gallen pod d. 1 że będących pod broni. Szwaycarow zamiast 19,000, iak rozgłoszono, nie masz tylko 1600. Rząd Szwaycarski wszystkiego w prawdzie dokłada, dla uformowania 6 połbrygad, ale nim one się złączą z Francuzką armią ieszcze długiego czasu potrzeba. Znayduiący się tu ieden patryota Szwaycar zaprzecza temu publicznie, dowodząc, że Zurich dostawił iuż 6000 milicyi, Bazyleia 1000 i t. daley.

Między Paryżem i Madrytem uwiiaią się często kuryerowie. — Gryzonowie oświadczyli się za przyłączeniem do Szwaycaryi. — Rada starszych odrzuciła d. 1 marca rezolucyą względem nexow. — Słychać było w tych dniach, że Massa na nowe otrzymał korzyści nad Austryakami; ale nic daley nie dowiedzieliśmy się o tym. Ogułem nie nadesły żadne urzędowe doniesienia od naszych armiy.

W Livornie wszystkie herby W. Xcia znaki szlachectwa i inne ozdoby, pozdeymowano z domow, &c. Wszyscy emigranci musieli się pod karą śmierci w przeciągu 24 godzin z Liworna oddalić. Jenerał Miollis wydał także d. 24 marca takowe rozporządzenie: "Konsul rzeczypospolitey Francuzkiey w Livornie ma kazać popieczętować znayduiące się tu magazyny Angielskie lub Angielskich kupcow, tudzież poddanych Cesarza Rzymskiego, W. Sułtana, Cesarza Rossyyskiego, krołowey Portugalskiey, Barbaryyńskich mocarstw, nakoniec poddanych wszystkich Xiąt i stanow będących z rzecząpospolitą w woynie. Będą przedsięwzięte potrzebne środki do odkrycia obietych w tym rozporządzeniu towarow, i do odebrania złożonych u partykularnych lub u kupcow Livorneńskich. Ci którzy ułatwią wyszukanie ich maią odebrać nadgrodę "— W. Xżę Toskański wyprowadził z sobą przy wyieździe 10 ładownych wozow. Ob. Reinhard wziął na siebie urząd cywilnego kommissarza dyrektoryatu w Florencyi, i tymczasowo wszystkie teraźnieysze władze potwierdził. Tenże uwolnił w Florencyi siedzących za opinią Ob. Michelli i Dutti. Uwolnienie Michellego nastąpiło przez Ob. Kerner, którego Toskańscy patryoci do więzienia zaprowadzili. — Oyciec S. wydał z klasztoru Kartuzow pociszaiący list do wszystkich wysłych z Francyi biskupow, znayduiących się w Anglii, &c.

Podług późnieyszych wiadomości odmienił Ob. Reinhard wiele członkow w administracyi Toskańskiey. D. 24 marca nakazał w odezwie swoiey, iż wszystkie sądowe i inne akta maią bydź w imieniu rzeczypospolitey Francuzkiey wydawane. D. 28 nakazał jenerał Gauthier rozbroienie i rozpuszczenie wszystkich Toskańskich milicyy. Mogą po oddaniu broni i ammunicyi, co w 4 dniach stać się musi, do swych powrocić domow; ale muszą przyrzec, iż nigdy przeciw rzeczypospolitey Francuzkiey nie podniosą oręża; w mundurach Toskańskich nie będą się także mogli więcey pokazywać. Którzyby się nie stosowali do tego rozporządzenia maią bydź iako ieńcy do Francyi odprowadzeni — Przy wniyściu woysk naszych do Florencyi udał się Ob. Jacob, iako umocowany sekretarz Ob. Reinhard, do wszystkich tam-

)3(

teyszych ministrow nieprzyiacielskich mocarstw, którym iuż warty przydane były, popieczętował ich papiery i oświadczył, iż dalsze rozporządzenia będą im udzielone. Neapolitański minister Duca de Sangro niechciał drzwi do domu swego otworzyć, ale w krotce musiał się poddać. — W Liwornie aresztowano rządcę miasta, konsulow Rossyyskiego i Angielskiego, Cesarskiego zaś nietykano. — W Pisie zabrali Francuzi i popieczętowali wszystkie publiczne kassy i wiele znacznieyszych osòb w zakład wzięli. Prawie w całey Toskanii noszą iuż Francuzką kokardę.

Sąd kryminalny departamentu Sekwany uwolnił dnia 10 t. m. obyw. Delaage, Chomont, Colladon i Isaac Lemaitre, obwinionych bankierow o wstrzymanie na moment wypłacania zmiankowey kassy. Z processu pokazało się, że Delaage, Chomont z komp. winni byli kassie zmiankowey 318,000 a dom Isaac 711,000 fran. ale te summy porachowane zostały i zupełnie się z tą kassą uspokoili.

Tuteysze elekcyyne zgromadzenie obrało prezydentem swoim ob. Mouricault, kommissarza dyrektoryatu przy trybunale kassacyi (szwagra dyrektora Treilhard), a sekretarzem Petiet (bywszego ministra woyny). Bywszy minister Lacroix i bywszy dyrektor Letourneur byli także na liście na prezydenta. — Tuteysze ciało elekcyyne składa się ze wszystkim z 665 osob, między któremi znayduie się 194 kupcow, 76 rzemieślnikow, 23 bywszych ministrow, deputowanych, jenerałow &. Elektorowie departamentu niższey Sekwany dali sobie słowo, iż żadnych przedaiących swe ięzyki (adwokatow) nie obiorą.

W tych dniach słychać znowu było, że Brestenska flotta na morze wyszła; ale dotąd nie ma żadney o tym pewności.

Dnia 2 t. m. umarł w Lizieux naystarszy z naszych astronomow Karol Lemonnier, dawniey członek krolewskiey akademii nauk. Rodził się d. 20 listopada 1715 i wiele się przykładał do uczoney wyprawy, która w roku 1735 dla zmierzenia ziemi, na połnoc była wysłana.

Dyrektoryat rozporządził wyrokiem swoim, co następuie: Wszystkie patenta korsarskie dane imieniem rzeczypospolitey we Włoszech od cywilnych lub woyskowych agentow, są za nieważne uznane i żadney nie maią mocy. Na okręty opatrzone takowemi patentami ma być embargo włożone, i te tylko patenta moc swoią mieć maią, które są od ministra marynarki i koloniy wydane. Ninieyszy wyrok ma bydź we wszystkich portach Włoskich zaiętych od woysk Francuzkich poprzybiiany. — Przez inny wyrok pod tymże dniem rozporządził dyrektoryat, iż od ministra marynarki i koloniy nie ma bydź więcey żaden patent korsarski bez wyraźnego upoważnienia dyrektor: wydawany.

Z Strasburga donoszą, że znany jenerał Clarke w Buchsweiler, gdzie siedział, elektorem obrany został. — Administracya gabinetu naturaliow, odebrała iuż na żądanie swoie z 57 departamentow potrzebne nasiona do założenia botanicznego ogrodu.

W Przyiacielu ustaw znayduie się list jenerała Toussaint-Louverture (datowany w Port Republikain d. 11 lutego) do ob. Guybre, sekretarza iego w Paryżu. Oto są z niego przednieysze wyrazy:

" Nakoniec po burzach, które ćmiły nasz horyzont polityczny w ostatnich

dniach Vendemiaire i 1 brum ire, zaświeciła iutrzenka szczęśliwoś i dla ludu St. Domingo. Życzenia moie, zgodne z mądremi rozporządzeniami dyrektoryatu, dały kolonii agenta, który przez swoią mądrość i rostropność utwierdzi spokoyność publiczną. Znasz mię dosyć abyś się przekonał, że zapewniony o dobrych chęciach agenta rządowego, będę go wspierał wszystkiemi sposobami będącemi w mey mocy, i których nie użyię nigdy, iak dla zapewnienia szczęśliwości mego kraiu, i dla zachowania go dla Francyi. Na umartwienie potwarcow okażę światu, iż wierny będąc moim przysięgom, nigdym nie zasłużył na hańbę, którą mię okryć usiłowali. Służyłem w ten czas Hiszpanii, kiedy roialism we Francyi uciskał wolność, i prześladował tych, którzy się oświadczyli iey obrońcami. Lecz skoro Francya podała mi rękę, przyięła mię w poczet swych dzieci, udałem się pod chorągwie rzeczypospolitey i walczyłem zawsze zanią. Jakże miałem wniyść w porozumienie z Anglią, kiedy nieprzestawałem woiować na śmierć z iey woyskiem w St. Domingo? Polityka upoważnia w armiach podstęp, i używszy go przeciw kommendantowi Angielskiemu, możnasz ztąd wnosić, że byłem stronnikiem Anglii? Owszem to powinno bydź tym większym dowodem mego poświęcenia się wolności i pomnożenia iey zdobyczow. Już niemasz dzisiay nieprzyiaciela na ziemi St. Domingo. Armia St. Domingo nie zatrudnia się iak zbieraniem laurow, a poświęcaiąc się tryumfom wolności i obronie rzeczypospolitey, nie pragnęła inney nadgrody, iak używania praw i owocu z prac swoich. Użyłem mocy powagi dla ogulnego szczęścia kolonii, a gdy szczęśliwość publiczna ustaloną zostanie, życzenia moie są dopełnione.,,

Z Stuttgardu d. 12. Kwietnia.

Piszą z Fryburga pod dniem 8 że Francuzi postawili znowu most pod Brisack, który po przeyściu za Ren na dniu 5 zdięli byli. Niektóre ich woyska przeszły znowu na prawy brzeg Renu i zaięły stary Brisack i Hochstä ten. Do dnia 8 małe tylko oddziały iazdy Austryackiey pokazały się w Brisgowii.

Podług wiadomości z Rawensburga Arcy Xżę Karol za odebraniem pierwszey wiadomości o wkroczeniu Francuzow do Tyrolu, oddzielił od swoiey armii 15 tysięcy ludzi dla wzmocnienia armii hrabiego Bellegarde. Lecz gdy niebespieczeństwo zagrażaiące temu kraiowi przez cofanie się Francuzow ustało, korpus to odebrało przeciwny rozkaz i powrociło nazad do wielkiey armii.

Z Szwaycacyi żadney ważney wiadomości nie mamy. Jenerał Massena zawsze ma w St. Gallen swoią głowną kwaterę. Ufortyfikowanie małey Bazylei zupełnie iuż prawie iest ukończone; inne Szwaycaryi miasta także fortyfikuią. Posiłki tak od armii Włoskiey iak od armii Dunaiu ciągle do Szwaycaryi przychodzą.

Ciało prawodawcze Helweckie wydało ustawę nakazuiącą podatek woyienny nadzwyczayny; sposób zaś iego wybrania zostawiło władzy wykonawczey. Dyrektoryat postanowił stosowny do tego wyrok, którego głownieysze punkta są następuiące:

1mo Każdy obywatel płacący podatek wzywa się, aby natychmiast po ogłoszeniu ninieyszego wyroku oddał do rąk agenta parafii lub sekcyi swoią offiarę na

podatek woienny. 2do Kontrybucya ta będzie powtarzana każdego miesiąca i oddawana na dniu pierwszym miesiąca do rąk pomienionego agenta poty, poki nadzwyczayne woyny potrzeby wymagać tego będą.

Z Konstantynopola d. 12. Marca.

Odezwa wydana przez ministra Porty do jenerałow, officyerow i żołnierzy armii Francuzki-y w Egypcie.

Bez żadnego na prawa narodow względu, w błąd was wprowadzono i przeciw wszelkim prawom woyny, wysłano do Egyptu, kraiu panowanu naywyższey Porty podległego, każąc wam wierzyć, że sama nawet Porta dała zezwolenie na wkroczenie do własnego swoego kraiu. Czyż możecie powątpiwać aby wysyłaiąc was do tey odległey świata części miano inny zamiar, iak wygnać was z Francyi, pogrążyć w przepaści niebezpieczeństw i wystawić was wszystkich na łup śmierci. Nie, nic powątpiewaycie b naymniey o tym. Lecz Egipt musi bydź uwolnionym od tak niesprawiedliwey napaści; niezliczone armie spieszą w tym momencie, liczne flotty okrywaią iuż morze. Ci z pomiędzy was iakiegokolwiek będą oni stopnia, którzy zechcą uniknąć niebezpieczeństwa które im grozi, powinni natychmiast dać poznać swoie zamiary kommendantom woysk lądowych i morskich sprzymierzonych mocarstw. Mogą bydź pewni iż odprowadzeni zostaną na mieysca, gdzie udać się życzyć sobie będą. Dostana takze paszporta w celu, aby nie byli napastowanemi w drodze od sprzymierzonych eskadrów lub korsarzy. Niechay się więc spieszą korzystać z tych dobroczynnych rozrządzeń naywyższey Porty, i niechay je uważaią za sprzyiaiącą porę do wydobycia się z strasżliwych przepaści, w których pogrążeni zostali.

w Konstantynopolu dnia 11. miesiąca Rumazan, roku Egiry 1213. (16. lutego 1799)

w Drukarni Cesarskiey w Hasskeoy, przedmieściu Konstantynopolitańskim.

Z Ratysbony d. 10. Kwietnia.

W czasie odprawianych naradzeń w kollegium Xiążąt pod dniem 5 b. m. Minister Austryacki podał oświadczenie następuiące: "że z nieprzyiacielskich i bez przykładu z strony Francuzow krokow wyrażonych w dekrecie kommissyi Cesarskiey pod dniem 4 poznać można widocznie, iakby było rzeczą niebespieczną i szkodliwą, dadź się ieszcze uwieść, wierząc prożnym zapewnieniom o spokoynych zamiarach Francuzow i zaniedbać, porownać głosow iuż danych z ostatniemi wypadkami i z nowemi stosunkami, które zmiana okoliczności utworzyła; zostawia się zatym do rozwiązania: czyliby nie było rzeczą przyzwoitą, przez wzgląd na nowe wypadki, wcale niespodziewane i wielki-y wagi, które zaszły iuż po rozpoczęciu naradzeń, żądać bez odwłoki nowych instrukcyy od swoich dworow.,,

Trzydzieści pięć głosow głosowało natychmiast aby dekret kommissyi Cesarskiey względem niniyszego naradzenia wzięty był do decyzyi. Dyrektoryat potym oświadczył, iż mniema, że uwagi te mogłyby mieć wpływ do wydania konklusum w okoliczności tyczącey się marszu woyska Rossyyskiego, a zatym, iż ostrzega sobie dalszy dozor protokołu.

Zdaie się zawsze, że większość, kto-

ra się okazała wyda konklusum w okoliczności tyczący się marszu woyska Rossyyskiego.

Z Rasztadt d. 11. Kwietnia.

Kommunikacya między Rasztadt i Offenburg przeciętą została. Austryacy znayduią się w Sintzheim, a patrole swoie aż do Buhl wysyłaią. Wiele także oddziałow posunęło się za Oppenau i Oberkirch. Woyska Francuzkie rozłożone przed Kel, maią swoie pierwsze straże w okolicach Lichtenau (mil 5 od Rasztadt) jenerał St. Cyr ma swoią głowną kwaterę w Kork przy Kel.

Deputacya Rzeszy zgromadziła się dzisiay. Minister Bremeński zachorowawszy nie był przytomnym, na tym posiedzeniu. Minister Saski wnosił aby przesłać ogulnemu seymowi Rzeszy ostatni dekret kommissyi Cesarskiey, rownie iak noty, i oczekiwać dalszego wyroku seymu. Wszystkie inne członki zgodziwszy się na ten wniosek, następuiące pismo ułożone zostało:

Poselstwo deputacyi Rzeszy do ogulnego Seymu w Ratysbonie.

" Ogulny seym Rzeszy był dostatecznie uwiadomionym przez rapporta deputacyi, o ostatnich negocyacyach na kongressie pokoiu, i położeniu, w ktòrym się znaydowały na dniu 23 marca, dniu ostatniego iey rapportu. Deputacya przesłała seymowi pod tymże samym dniem poprzedniczą odpowiedź, ktorą z potwierdzeniem ministra Pełnomocnego Cesarskiego dała na notę ministrow pełnomocnych Francuzkich pod dniem 24 Ventose (14 Marca) względem oddalenia z Ratysbony sprawuiącego interessa Francuzkie Bacher. Na dniu 4 b. m. Deputacya Rzeszy udzieliła podobnież za potwierdzeniem ministra pełnomocnego Cesarskiego, ministrom pełnomocnym Francuzkim przez notę tego, co ogulny seym Rzeszy przesłał iey pod dniem 27 z. m. — Na dniu 7 b. m. Minister pełnomocny Cesarski udzielił deputacyi Rzeszy przez pismo tu przyłączone Naywyższego wyroku, który nakazuie temuż ministrowi przytaczaiąc pobudki, które skłoniły J. C. K. Mość oświadczyć deputacyi, że Cesarz Jmć iako naywyższy naczelnik Rzeszy nie może, ani chce dozwolić, aby dłużey legacya Cesarska należała do ninieyszych negocyacyy pokoiu, i że razem widzi się bydź przymuszony cofnąć ważność nadaną wszystkim ustąpieniom zaszłym wczasie ciągnącego się kongressu, które nie mogą obowiązywać tylko po nadaniu im potwierdzenia od Cesarza Jmć i Rzeszy, tak dalece: że J. C. M. musiał uważać stan rzeczy polityczny między kraiami Niemieckiemi i Rzeszą iako przywrocony do tego punktu, w iakim się znaydował przed rozpoczęciem kongressu pokoiu w Rasztadt. — Deputacya Rzeszy uwiadomioną rownie od dyrektoryatu została, że to oświadczenie Cesarskie uczynione także bezpośrednie zostało ogulnemu seymowi, i że w tey okoliczności podany mu został dekret kommissyi Cesarskiey, deputacya mniema, iż niepowinna przepomnieć dla zupełnego uwiadomienia seymu o położeniu rzeczy, że minister pełnomocny Cesarski przesłał notę ministrom pełnomocnym Francuzkim i tey kopią dyrektoryatowi deputacyi podał, że dnia 9 b. m. Legacya Francuzka podała notę tu przyłączoną tak ministrowi pełnomocnemu Cesarskiemu, iako też dyrektoryatowi deputacyi; lecz że minister pełnomocny

Cesarski odesłał nazad notę ministrom pełnomocnym Francuzkim, łącząc do niey oświadczenie, którego kopia tu się przyłącza, że nakoniec minister pełnomocny Cesarski w dniach kilku myśli ztąd odiechać. — Gdy w poselstwie legacyi Cesarskiey iest wzmianka z wyszczegulnieniem o twierdzy Ehrenbreitsztein, deputacya mniema, iż powinna ieszcze seymowi udzielić listu pod dniem 11 p. m. ściągaiącego się do tego przedmiotu, który iey był od ministra pełnomocnego Cesarskiego przesłany i znayduie się pomiędzy przyłączonemi tu pismami. W Rasztadt 11 Kwietnia 1799.

Z Rzymu d. 18. Marca.

Na dniu 15 przybył tu kuryer z Paryża i przywiozł rozkaz od dyrektoryatu aresztowania obywatela Bassal. Dyrektoryat odwołał z Neapolu jenerała Macdonald, który inne ma mieć przeznaczenie; jenerał Lemoyne mieysce iego zastąpił. Jenerał Rusca iest kommendantem w Rzymie, a jenerał Dufresne w Ankonie; jenerał St. Suzanne, który tu miał kommendę ma teraz w Cysalpińskiey rzeczypospolitey kommenderować.

Z Konstantynopola d. 18 Marca.

Dzień 13 t. m. był dniem smutku dla Konstantynopola. Dwie części prawie przedmieścia Peru zostały przez straszliwy pożar w pyrzynę obrocone. Wszystkie sposoby gaszenia były bezskuteczne. Nim W. Wezyr i inni ministrowie Tureccy przybyli, iuż się pożar był dla trwaiącego tęgiego wiatru bardzo rozszerzył. W czasie ognia i trwaiącego zamieszania wykradziono wiele meblow. Pożar trwał 9 godzin. Liczba spalonych domow wynosi do 1300; między niemi znayduie się wiele pięknych gmachow, iakoto pałac Angielskiego ministra, P. Spencer Smith, Cesarskiego internuncyusza, barona Herbert, posła Hiszpańskiego i bywszy Polski pałac. Naywiększa stała się szkoda przez spalenie pałacu Cesarskiego internuncyusza, obok stoiącego katolickiego kościoła i z kwadratowego kamienia wystawionego magazynu, w którym, iako mieyscu bespiecznym, naywiększe skarby Peru złożone były. Całą szkodę rachuią przeszło na 20 mill. reńskich. Ogień pokazał się nayprzod w iednym kominie.

Na mieysce Xcia Climachi, który 4 lata był hospodarem Moldawii, iest Xżę Ipsilanti, teraźnieyszy pierwszy tłomacz Porty, mianowany.

Gdy postępuiący z Egiptu Francuzi wzięli Gaza, Gezzar basza taki dał obrot swey armii, żeby mogła Francuzom przeciąć kommunikacyą z Kairem. Murat Bey oszańcował się w wyższym Egipcie i oczekuie przybycia Gezzar baszy. — Ztąd wysłano dwa okręty z potrzebami woiennemi do Alexandryi, która zawsze od Anglikow iest bombardowana. — Kapitan basza ma nad tuteyszą flottą odebrać kommendę; 6000 pod nim będącego woyska, złożonego naywięcey z artylerzystow bombardierow iuż tu przybyli.

Z Heidelberg d. 13 Kwietnia.

Austryacy posunęli swoie forposty, aż do niewielkiey odległości od naszego miasta. Ostatniey nocy ieden ich oddział ucierał się z pikietą Francuzką w Necker Gemund (o mil 2 od Heidelberg.) Austryacy zabrali siedmiu ieńcow i ranili officyera Francuzkiego. Dzisieyszego rana przybył do Wislooh ieden oddział husarow Szeklera. W tym momencie wychodzi z tąd mocna pikieta iazdy Francuzkiey dla udania się ku stronie Necker Gemund.

DODATEK

DO N^{ro} 35.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W E S R Z O D Ę D N I A 1. M A I A 1799.

Z Wiednia d. 26. Kwietnia.

Do Nru. 33 tuteyszey gazety wyszedł dzisiay czternasty nadzwyczayny dodatek w tey osnowie:

" Arcy Xżę Karol donosi pod d. 20 t. m z Stockach, iż gdy nieprzyiaciel po wyparciu go z Schafhausen i Petershausen, miał ieszcze mocny posterunek w miasteczku Eglisau na prawym brzegu Renu, z kąd nasze forpoczty mogł napastować, Arcy Xżę Jmć zlecił F. M. L. hrabiemu Nauendorf, stoiącą tam brygadą jenerała Xcia Schwarzenberg, wyprzyć go z tego mieysca, i tym sposobem oswobodzić cały brzeg prawy. Dnia 17 postąpił Xiążę Schwarzenberg stosownie do tego rozkazu przeciw Eglisau, wezwał kommendanta do poddania się, a gdy on odmowił, tak szybko i dzielnie na nieprzyiaciela uderzył, że się z naywiększym pośpiechem z Eglisau oddalił. — Xżę Schwarzenberg stracił w tey okazyi 14 ludzi w zabitych F. M. L. Nauendorf chwaląc waleczność i odwagę naszych woysk, szczegulnieyszą daie zaletę pułkownikowi Meszeray od regimentu husarow Meszaros, maiorowi Rubinitz, kommendantowi iednego batalionu, kapitanowi Mumb od strzelcow Tyrolskich i porucznikowi hrabiemu Leiningen, od batalionu Rubenitz, ktorzy się przy Schafhausen dobrze sprawili. — Przytym donosi Arcy Xżę Karol, iż podług rapportu F. M. L. Kospoth, był wysłany z Fryburga do starego Brysack oddział woyska, dla zburzenia zrobionych tam od nieprzyiaciela, a potym opuszczonych szańcow, ale nieprzyiaciel na drugi dzień zaraz posłał oddział woyska o 300 iazdy i 7 do 800 ludzi piechoty na prawy brzeg Renu. W Heppenheim na drodze do Berg, zniosł nasz podiazd i w niewolą zabrał nieprzyiacielską kommendę od 10 ludzi

---

" O dalszych poruszeniach i przedsięwzięciach armii Włoskiey, donosił jenerał iazdy Melas pod dniem 15 t. m., że dniem

przedtym przeszedł z całą armią za Mincio, i tę przy Campagnola i Monte Olivetano obozem rozłożył, a forpoczty do Marcaria, nad Oglio i Monte Chiari nad Tschiesa, posłane zostały. Nieprzyiaciel cofnął się na prawem swoim skrzydle za Oglio, a na lewem za Tschiesa. Jenerał Vukassovich osadził iuż był Salo, przez co stoi w kommunikacyi z armią. — D. 18 stała armia obozem między Capriano i Casselo. Mantuę zostawił nieprzyiaciel samey sobie; armia nasza opasuie ią w nieiakiey iescze odległości, wszelako patrole nasze podchodzą prawie pod same iey bramy. Los Peschiery dopomoże do zupełnego opasania Mantui. — Nieprzyiaciel cofnął się nawet z lewem skrzydłem za Oglio, i nasze podiazdy natrafiły na pierwszy oddział tego skrzydła przed Brescia, który za postrzeżeniem ich do miasta się cofnął i bramy zamknął. Od prawego nieprzyiacielskiego skrzydła, odkryto słaby podiazd w Ponte Rico na lewym brzegu Oglio, lecz on nie czekał attaku. — Przy Casal Maggiore zabrano nieprzyiacielowi transport z 36 pontonow, eskortę iego rozpruszono, 5 offlcyerow 183 prostych wniewolą zabrano. Jeden z naszych podiazdow wszedł nawet do samey Kremony, gdzie się dowiedział, że tylko 400 Francuzow w Pizzighetone się znayduie, reszta nieprzyiacielskiey armii cofnęła się za Adda i w Lody założyła swoią głowną kwaterę. Jeden oddział Weneckiey naszey flottyli zarzucił na uyściu Premury kotfię, rożne poczynił zdobycze, i wiele w padłych dawniey nieprzyiacielowi w ręce Cesarskich statkow nazad odbił. — Pozostała część lewego skrzydła w Polessina, zabrała w Lago Seccro 6 nieprzyiacielskich officyerow i 122 prostych wniewolą, zdobyła 15 metalowych armat, znayduiących się na będącym tam statku, i 200 żelaznych armatnych rur leżących na brzegu, które teraz do Wenecyi odesłane będą. Rzucaiący się wszędzie do broni wieyski lud, za pomocą tylko iednego oddziału od jenerała Klenau, uderzył na stoiący w Mirandola i opatrzony w artylleryą Cysalpiński oddział, z ktorego 234 ludzi wniewolą zabrał.

" Cesarski i Rossyyski feldmarszałek hrabia Suwarow Riminski, obiął iuż nad ziednoczoną Włoską armią naywyższy kommendę. Pierwsza kolomna woysk Rossyyskich znaydowała się iuż przy odeyściu tego doniesienia w Vill-franca, a drugie nagłym marszem za nią dążyły. — Podług dalszego doniesienia przez jenerała hrabiego Hohenzollern, zdobył iescze porucznik Gavenda, od 5go husarow regimentu, w swey wyprawie, oprocz wspomnionych wyżey 36 pontonow z ich rekwizytami, 2 wielkie kupieckie statki, a w Kremoni 1 armatę, wiele skrzyń z cowemi muud. rami, wiele ammunicyi i lawetow, i kilku ieńcow zabrał. W Castelnuovo podszedł teżże porucznik park artylleryi od 14 armat i 4 możdzierzow, z wielką liczbą ammunicyi, gdzie znowu wiele zabrał ieńcow i 20 koni zdobył. Jenerał hrabia Hohenzollern chwali nietylko te ale i dawniey rowaie waleczne iak roztropne przedsięwzięcia tego officyera.

" Rapport F. M. L. Bellegarde pod d. 19 t. m. ma związek z powyższym doniesieniem jenerała Melas. Podług tego rapportu, zdobyliśmy przy wniyściu jenerała Vukassovich do Salo, wielki nieprzyiacielski

statek z masztami, żaglami, kotficą i wszystkiemi linami. Na tym statku znaydowały się 3 skrzynie Francuzkiey ognistey broni i procz wielu innych rzeczy 38 karabinow osobno będących. Porucznikowie Taborrovich, od Minanovha letkiego i Wunsch, od strzelcow Leloup, wyprosili sobie u jenerała Vukafsovich 50 ludzi, dla zniesienia stoiącego niedaleko Brescia nieprzyiacielskiego posterunku z 3 officverow i 100 ludzi złożonego. D. 15 o godzinie 2 po połnocy attakowali go, i poszczęściło im się, iż 20 ludzi zabrali z niego w niewolą, 25 na placu położyli, a resztę po większey części ranionych rozpruszyli. Jenerał Vukafsovich chwali roztropne i odważne sprawienie się tych dwoch officyerow nietylko w tey, ale i wielu innych poprzednich okazyach."

Z Stuttgardu d. 14. Kwietnia.

Zdaie się, iż strzelanie z armat, które na dniu 6 słyszano w Lindau nie zkąd inąd pochodziło tylko z potyczki stoczoney na ieziorze między statkami zbroynemi, i ktorey wypadek iest niewiadomy. Rozgłoszono pogłoskę, że w tymże czasie Austryacy uderzyli na Francuzow w Konstancyi, lecz dotąd żadnego o tym urzędowego rapportu nie mamy.

Listy z Kempten, Memmingen i innych mieysc pobliskich ieziora Konstancyeńskiego zgadzaią się na to, iż dnia 10 powszechny był attak na Renie powyżey i poniżey ieziora Konstancyeńskiego i wszystkie są podobieństwa, iż armia Cesarska, uderzyła na armią Mafseny w zamiarze wdarcia się do Szwaycaryi, pierwey, nimby armia Dunaiu mogła wesprzyć armią Helwecyi. (Jenerał Mafsena, który nad obydwoma armiami naywyższą ma kommendę, przybył dnia 8 do Strasburga, zkąd nazaiutrż do Szwaycaryi miał powrocić.)

Od brzegow Menu d. 15. Kwietnia.

Poczty z Bazylei od dni 3 brakuie, a z Rasztadt dzisiay i wczoray nie przybyła. Austryacy wysłali korpus woysk letkich ku Filispburgowi i Bruchsall. Piszą z Manheimu, że dnia 13 w wieczor pokazali się Austryacy o iednę milę od Schwetzingen gdzie się znayduią forpoczty Francuzkie. Wczoray biegała pogłoska w Manheimie, że głowna kwatera armii Francuzkiey Dunaiu d. 13 z Strasburga do Bazylei przeniesioną została.

Z Manheimu d. 12 Kwietnia.

Część woysk Francuzkich maiących obozować przed Manheimem wczoray i dzisiay ruszyła. Oboz ten obserwacyyny prawe swoie skrzydło rozciągnie do Neckerane, śrzodek do drogi ku Heidelberg, a lewe skrzydło ku twierdzy Necker. Kilka batalionow uda się iutro do Strasburga. Jenerał Collaud, który tymczasowo zastępuie mieysce jenerała Bernadotte od dni kilku tu się znayduie. — Jenerał Cherin maiący kommendę w 4 departamentach lewego brzegu Renu, swoią głowną kwaterę ma przenieść do Koblentz.

Z Petersburga d. 2. Kwietnia.

Tuteysza gazeta mieści w sobie co następuie: "Stoiąca pod admirałem Kruse i do teraźnieyszey kampanii przeznaczona flotta, ma wzdłuż Pruskich i Pomeranii brzegow krążyć, a w przypadkowym rozłączeniu się port Gdański za mieysce połączenia się mieć."

Z Ratysbony d. 11. Kwietnia.

Miasta Rzeszy ugodziły się względem marszu woysk Rofsyyskich d. 4 t. m. większością 3 głosow, to iest 18 przeciw 15."

Że miasta Rzeszy ratunek swoy i utrz mani iedynie w oycowskich uczuciach J. C. K. M. iako głowy Rzeszy, i w iego nay mądrzeyszych środkach pokładaią, a za tym w nayuniżeńszym tym zaufaniu zostawiaią Jego mądrości, staranności i przezorności, co on za naydogodnieysze w teraźnieyszych okolicznościach dla dobra i bespieczeństwu uzna i osądzi "

DONIESIENIA.

Cesarsko Krolewskie sądy szlacheckie Lubelskie Galicyi zachodniey, oznaymuią tym edyktem J. O. Xiężnie Annie z Sapiehow Iabłonowskiey, że Ur. Hakenszmid, iako kurator massy krydalney Ierowskiey u sądow tych o sekwestracyą dobr Kocka na zaspokoienie summy 120 0 zło pol exekucyiną żałobę na nią podał i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie ona zostaie lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iey patrona tuteyszego Ur. Ios Fiederowicza z iey szkodą i iey kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proceſs ten podług ordinacyi sądowey rozpocznie się: i ukonczony zostanie; ona przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: azeby w czasie przyzwoitym to iest: wprzeciągu 9 . dni sama się stawiła, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłała, albo nakoniec innego patrona obrała, tego sądom tym wymieniła, i podług przepisu tych środkow prawa używała, ktore do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą podług opisu C. K. praw samaby sobie przypisać była winna. Dan w Lublinie 6. marca 1799

Pietruski.
Emberg.
Partscher.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis Galiciæ Occidentalis.
Dostenberg.

Przez Magistrat C. K. Stołecznego miasta Krakowa podaie się do wiadomości, iż na instancyą Jch Mc. XX. Wikaryuszow kościoła katedralnego krakowskiego, kamienica Jm P. Iana Bekierskiego tu w Krakowie na ulicy Grodzkiey pod N. 99. stoiąca, odciągnąwszy dług gruntowy 500. zło. ryń wynoszący, do 3125 zło ryń 3. krey: sądownie na dniu 16. Listopada 1798 roku oszacowana, na satysfakcyą długu 150. zło. ryń. przez Jch Mc XX. Wikaryuszow kościołu katedralnego Krakowskiego prawem ewinkowanych, w Ratuszu krakowskim, Izbie kommissyonalney, za gotowe pieniądze na dniu 27. Maia 28. Czerwca, i 29. Lipca r. b. godzinie 10. ranney przez publiczną licytacyią sprzedawana będzie. Zaczym maiący chęć kupna teyże kamienicy, aby na wzwyż wzmiankowany termin i mieysce przybydź mogli, ninieyszemi obwieszczaią się. Dan dnia 23. Kwietnia 1799.

Gellinek.
Michał Wohlmann
Jozef Wytyszkiewicz mp.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego miasta Krak.
Peregryn Lodzinski sekretarz.

Kapiele w Krzeszewicach otwieraią się od 1. Maia roku bieżącego. Ktoby chciał dokładnieyszey o nich zaciągnąć wiadomości, raczy się przez pismo albo osobiście do niżey podpisanego udać. w Krzeszowicach d. 29. kwietnia 1799.

Filling, medicyny doktor.